

Septic arthritis ng tuhod

Ang pahinang ito ay isinalin ng makina at hindi pa nasusuri ng isang doktor. Ang **bersyong Ingles** ang siyang opisyal.

Ang iyong nararamdaman

Sa septic arthritis ng tuhod, ang mismong joint ay may impeksyon. Ang tuhod ay karaniwang mainit, namamagâ at napakasensitibo sa haplos. Ang sakit ay nasa malalim na bahagi ng tuhod at karaniwang masyadong masakit upang lagyan ng bigat ang binti na iyon. Maaari ka ring magkaroon ng lagnat.

Ang sakit ay hindi pumupunta at bumabalik base sa aktibidad gaya ng wear-and-tear arthritis. Naroon ito sa lahat ng oras, at ang paggalaw ng tuhod o pagtayo rito ay nagpapalala nito. Maraming tao ang nakararanas na hindi talaga nila kayang lagyan ng bigat ang binting iyon, kaya ang paglakad patungo sa banyo o pagpunta sa sasakyan ay nagiging imposible nang walang tulong. Ang pagbaluktot ng tuhod nang sapat upang maupo, sumakay sa sasakyan o magsuot ng sapatos ay madalas na masyadong masakit.

Ang pamamaga ay maaaring dumating nang mabilis, sa loob ng ilang oras o isang araw o dalawa. Ang tuhod ay maaaring magmukhang puffy at mainit kapag hinawakan kumpara sa kabilang tuhod. Madalas na mahirap ang gabi dahil ang tumitibok-tibok na sakit ay nagpapanatili sa iyong gising, at anumang paggalaw sa ilalim ng kumot ay maaaring magdulot ng matalas na sakit.

Kung ikaw ay sumailalim sa knee replacement o operasyon sa tuhod gaya ng ACL reconstruction, bantayan ang bagong sakit, pamamaga at lagnat sa tuhod na iyon. Ang impeksyon pagkatapos ng ACL reconstruction ay bihira, ngunit nangangailangan ito ng agarang atensyon. Ganoon din kung ikaw ay may kondisyon gaya ng haemophilia, kung saan ang namamagâ, mainit at sensitibong tuhod ay maaaring mula sa pagdurugo sa loob ng joint sa halip na impeksyon. Kung ang gamutan para sa pagdurugo ay hindi gumana nang mabilis, kailangang suriin kung may impeksyon.

Ang kondisyong ito ay isang surgical urgency. Kung ikaw ay may mainit, namamagâ, at masakit na tuhod na may lagnat at hindi mo kayang lagyan ng bigat ito, kailangan itong masuri agad. Ang pangunahing test ay ang pagkuha ng fluid mula sa joint gamit ang karayom, na kapwa nagkukumpirma ng diagnosis at nagsisimula ng gamutan. Ang mga blood test at scan gaya ng MRI ay tumutulong upang makumpleto ang pagsusuri.

Ano ang aktwal na nangyayari

Ang iyong joint sa tuhod ay karaniwang isang sealed space. Ang mga dulo ng buto sa hita (thigh bone) at binti (shin bone) ay nagtatagpo sa loob nito, at isang manipis na layer ng lubricating fluid ang nagpapahintulot sa mga ito na dumulas nang maayos. Sa septic arthritis, ang mga germs ay nakapasok sa sealed space na iyon at dumarami sa fluid.

Ang mga germs, na karaniwang isang common skin bacteria na tinatawag na staphylococcus aureus, ay nagdudulot ng matinding inflammation. Ang lining ng joint ay naglalabas ng sobrang fluid bilang bahagi ng depensa ng iyong katawan, kung kaya't mabilis na namamaga ang tuhod. Ang nakulong na fluid na ito ay nagbubuo ng pressure sa loob ng joint, at ang pressure na ito ang sanhi ng malalim at tumitibok na sakit (throbbing pain) at ng init na iyong nararamdaman. Ang pamamaga at iritasyon ay humahadlang din sa paggalaw ng joint, kung kaya't ang pagbaluktot ng tuhod o ang paglalagay ng bigat dito ay nagiging halos imposible.

Kapag hinayaan, ang impeksyon ay hindi lamang nananatiling tahimik. Ang mga germs at ang inflammation na idinudulot nito ay nagsisimulang sirain ang makinis na cartilage na bumabalot sa mga dulo ng buto sa loob ng joint. Ang pinsalang iyon ay maaaring maging permanente, kung kaya't ang kondisyong ito ay itinuturing na isang surgical urgency sa halip na isang bagay na hihintayin lamang na gumaling gamit ang mga tablet.

Ang parehong proseso ay maaaring mangyari sa isang tuhod na naoperahan na. Pagkatapos ng operasyon tulad ng ACL reconstruction, o pagkatapos ng knee replacement, ang mga germs ay paminsan-minsang nakakaabot sa joint at nagdudulot ng parehong mainit at namamagang reaksiyon. Kung ikaw ay may history ng septic arthritis sa isang tuhod, ang tuhod na iyon ay mayroon ding mas mataas na tsansa ng impeksyon sa paligid ng isang future joint replacement kumpara sa isang tuhod na hindi kailanman na-infect.

Ang layunin ng gamutan ay i-drain ang infected fluid, hugasan nang malinis ang joint, at gumamit ng mga antibiotics upang patayin ang mga natitirang germs. Ang mabilis na paglalabas ng fluid ay nag-aalis ng pressure at nagpoprotekta sa cartilage bago pa magkaroon ng permanenteng pinsala.

Ano ang maaari naming gawin tungkol dito

Dahil ito ay isang impeksyon sa loob ng isang sealed joint, walang self-management phase na maaaring subukan muna. Ang pahinga, mga tableta, o physiotherapy ay hindi ito makakapagpagaling, at ang paghihintay ay nagbibigay-daan sa mga germ na sirain ang cartilage. Ang unang hakbang ay ang pag-drain ng fluid gamit ang karayom, na nagpapababa ng pressure at nagbibigay ng sample para sa testing. Agad na sinisimulan ang mga antibiotic, na nakatuon sa germ na nahanap sa sample na iyon.

Karamihan sa mga tuhod ay nangangailangan ng higit pa sa needle drain. Hinuhugasan namin ang joint, maaaring sa pamamagitan ng keyhole surgery (arthroscopy) o sa pamamagitan ng open washout (arthrotomy). Ang keyhole surgery ay gumagamit ng maliliit na hiwa at isang camera, at pinahihintulutan kaming makita ang mga bahagi ng joint na hindi kayang abutin ng open washout. May tendensya rin itong magdulot ng mas kaunting sakit pagkatapos, kaya mas maaga mong masisimulang igalaw ang tuhod. Maraming impeksyon ang

gumagaling sa isang washout. Kung pabalik-balik ang impeksyon, maaari kaming magtanggap ng mas maraming inflamed joint lining sa pamamagitan ng repeat keyhole procedure.

Kung ikaw ay sumailalim sa ACL reconstruction at nagkaroon ng impeksyon ang tuhod, surgery rin ang pangunahing paraan ng paggamot dito. Ang paghuhugas ng joint kasama ang mga antibiotic ay maaaring magpagaling sa impeksyon at magsalba sa graft. Kung nananatili ang impeksyon sa kabila nito, ang pagtanggap sa graft at anumang fixation hardware ay karaniwang nagkokontrol dito.

Kapag wala na ang impeksyon, ang layunin ay lumilipat sa muling pagpapagalaw ng tuhod. Ang physiotherapy ay tumutulong sa iyo na muling mabuo ang paggalaw at lakas, at karamihan sa mga tao ay nagsasanay sa pagbaluktot at pagtuwid nang hindi nangangailangan ng isa pang operasyon.

May dalawang sitwasyon kung saan papasok ang knee replacement. Ang isang kamakailan o kasalukuyang impeksyon sa tuhod ay nangangahulugang hindi pa maaaring gawin ang replacement, dahil ang bagong joint ay maaari ring mahawaan ng impeksyon. Kapag ganap nang humupa ang impeksyon, maaaring isaalang-alang ang replacement. Sa setting na ito, ang impeksyon ay nalilinis sa 87% ng mga kaso kung saan ito ay active pa rin at 95% kung saan ito ay humupa na bago ang surgery. Kung ang tuhod na napalitan na ay nagkaroon ng impeksyon, at ang impeksyon ay hindi malinis, ang pag-fuse ng tuhod (arthrodesis) ang huling opsyon. Nagbibigay ito ng isang stable at walang sakit na tuhod na hindi na mababaluktot, at ginagamit lamang ito kapag wala nang ibang maaaring gawin.

Ano ang dapat asahan

Kapag agad na nasimulan ang paggamot, karamihan sa mga impeksyon ay maaaring mawala at maaaring maisalba ang tuhod. Ang matinding sakit at pamamaga ay karaniwang humuhupa kapag ang joint ay na-drain at na-wash out na, bagaman ang tuhod ay madalas na nananatiling matigas at mahina sa loob ng ilang linggo pagkatapos habang ibinabalik mo ang paggalaw at lakas sa pamamagitan ng physiotherapy. Ang ilang tao ay nakakatayo na muli sa loob ng ilang araw pagkatapos ng washout, ang iba ay nangangailangan ng mas mahabang panahon, at walang itinakdang iskedyul na angkop para sa lahat.

Ang outlook ay nakadepende nang malaki sa kung gaano kabilis nagamot ang impeksyon. Habang mas matagal nananatili ang mga germ sa loob ng joint, mas malaki ang pinsalang ginagawa nito sa cartilage, at ang pinsalang iyon ay hindi na mababalik. Kapag nagamot nang maaga, maraming tuhod ang bumabalik sa mabuting function. Kapag pinabayaan, patuloy na pinipinsala ng impeksyon ang joint at maaaring mag-iwan ng permanenteng paninigas at sakit.

May ilang impeksyon na hindi nawawala sa unang washout. Kung bumalik ang mga palatandaan ng impeksyon pagkatapos ng paggamot, maaaring mangahulugan ito na ang germ ay kumalat na sa buto sa tabi ng joint, na mas mahirap gamutin at nangangailangan ng karagdagang operasyon. Maaaring kailanganin ang mga repeat washout, mas mahabang kurso ng antibiotics o karagdagang mga procedure bago tuluyang mawala ang impeksyon.

Kung ikaw ay sumailalim sa ACL reconstruction at nagkaroon ng impeksyon ang tuhod, ang operasyon ang nagbibigay ng pinakamahusay na pagkakataon na mawala ito at maisalba ang graft. Ang paghihintay o pagsubok na pamahalaan ito nang walang operasyon ay madalas na nagreresulta sa mas mahabang recovery at

mas masamang resulta. Kapag nagamot nang maayos, maraming tao ang nakakabawi ng function ng tuhod na maihahambing sa kung ano ang mayroon sila kung walang impeksyon.

Kung ang tuhod ay napalitan na (replaced) at hindi mawala ang impeksyon, kinakailangan ang karagdagang operasyon. Minsan, maaaring magsagawa ng bagong replacement kapag kontrolado na ang impeksyon. Kung wala nang ibang gumagana, ang pag-fuse sa tuhod (fusing the knee) ang huling opsyon. Nagbibigay ito ng isang stable at walang sakit na binti na hindi na mababaluktot, at isinasaalang-alang lamang ito kapag nabigo na ang lahat ng iba pang paggamot.

Ang tapat na buod: kapag nagamot nang mabilis, karamihan sa mga tao ay nalalampasan ito na may gumaganang tuhod. Kapag huli na nagamot o hindi nagamot, ang mga panganib ay pangmatagalang pinsala, paninigas at karagdagang mga operasyon.

Kailan dapat magpatingin

Hindi ito isang kondisyon na dapat hintayin o obserbahan lamang sa loob ng ilang araw. Ang mainit, namamagâ, at sobrang sakit na tuhod na may kasamang lagnat, lalo na kung hindi mo ito kayang itukod, ay nangangailangan ng pagsusuri sa mismong araw na iyon. Pumunta sa emergency department kung mayroon kang mga palatandaang ito, o kung pakiramdam mo ay hindi mabuti ang iyong pangkalahatang kalusugan kasabay ng mga sintomas sa tuhod. Ang parehong pagka-apurahan ay nalalapat kung ikaw ay sumailalim sa knee replacement o nagkaroon ng operasyon sa tuhod gaya ng ACL reconstruction at ang tuhod na iyon ay naging mainit, namamagâ, at masakit na may kasamang lagnat. Kung ikaw ay may haemophilia at ang gamutan para sa pagdurugo sa loob ng tuhod ay hindi mabilis na gumana, kailangan ding agad na suriin ang joint para sa impeksyon. Humingi ng pagsusuri ng isang espesyalista kung ang iyong tuhod ay namamagâ at masakit nang walang lagnat o pinsala, o kung tila bumabalik ang isang dating impeksyon sa tuhod.